

SOVRAŽNOSTI KONČANE

Umberto vodi "zmagoslavno" italijansko armado v južno Francijo

Premirje med Francijo in Italijo je bilo podpisano sinoči ob 7.15 v Rimu. Dvajset minut nato je o tem vnanji minister grof Ciano obvestil Hitlerja v njegovem glavnem stanu in šest ur zatem, ob 1.35 (ponedeljek zjutraj) so bile sovražnosti končane.

Francoski zastopniki v Rimu so se zavedali, da se francoska armada že štiri dni bori z Italijani v Alpah in so želeli čimprej z Italijo skleniti premirje. Včeraj popoldne je slednjič prišlo do sporazuma in je za Francijo podpisal premirje general Charles Huntziger, za Italijo pa maršal Pietro Badoglio.

Francoski zastopniki so se odpeljali iz Rima danes ob desetih dopoldne z istim nemškimi aeroplanom, ki jih je pripeljal v Rim iz Monakovega.

Lahi so zopet pokazali svojo "hrabrost"

Sedaj se je izvedelo, da so Italijani 21. junija, to je štiri dni zatem, ko je francoski ministriški predsednik maršal Henri Philippe Petain zaprosil Nemčijo za premirje, pričeli ofenzivno proti Franciji na 150 milj dolgi fronti od Mt. Blanca pa do Sredozemskega morja.

Italijani so proti Francozom vrgli svojo vojaško silo, medtem ko so Francozi čakali na konec sovražnosti. Na levem krilu vsa sila nemške mehanizirane vojske, Italijani pa od zadej — kak mora biti konec, je mogel vsakdo vedeti.

ITALJANSKE ČETE KORAKAJO V NICO

Italijanska armada s prestolonaslednikom princem Umberto na čelu je pričela korakati v Nico in v Savojo.

Kadar bo prišlo do splošne mirovne poravnave, tedaj bo Musolini prav gotovo zahteval Nico in Savojo poleg drugih francoskih ozemelj.

VSA FRANCIIJA ZALUJE

Maršal Petain je pozval vse francoske moške in žene, da naj pozabijo preteklost, naj pozabijo na zmote in napake, ter naj delajo in zopet delajo za bodočnost. In Francozi bodo pozabili svoja politična nasprotstva in bodo vsi delali za en cilj: za obnovo Francije. Delo za domovino je sveta dolžnost vsakega Francoza.

Danes je za celo Francijo razglašen dan žalovanja. Narod bo žaloval po mestnih ulicah, na polju, v dvoranah, po cerkvah. Sklonjena bo sicer glava, dvigala se bo pest proti vzhodu, toda v srečih bo gorelo upanje na vstajenje.

Sedanja zmaga spominja na Vittorio Veneto v svetovni vojni

Sedanji italijanski napad na že poraženo francosko armado se more primerjati z italijanskim napadom na razbito avstrijsko armado v svetovni vojni in z bitko pri Vittorio Veneto. Položaj avstrijske armade leta 1918 je bil brezupen in že so se vršila pogajanja za premirje v Versaillesu in v vili Giusti blizu Padove, ko je italijanska armada zasledovala avstrijsko armado, ki je že odložila svoje orožje.

Pol ure prej, predno je potekel rok za premirje, je italijansko vojaštvo zasedlo Zader.

Avstrija je zaprosila za premirje 4. novembra, 1918, toda Italijani so nadaljevali s svojimi napadi. General Armando Diaz je od Pijave pričel prodirati in v "veliki" bitki za vzel Vittorio Veneto, v katerem ni bilo nobenega avstrijskega vojaka.

PRIPRAVE ZA ODTIS PRSTOV NEDRŽAVLJANOV

Justični department je naznanil, da bo v dveh tednih pripravljen registrirati in vzeti odtise prstov 3,500,000 tujcev, ki se niso postali državljani Združenih držav.

Kongres je v soboto sprejel predlog za registracijo nedržavljanov ter bo nastavlil novih 500 uradnikov preiskovalnega urada, da bodo preiskovali delovanje volunov in saboterjev.

Predsednik mora samo predlogo podpisati, da postane postava.

Za registracijo tujcev in za odtis njihovih prstov je kongres dovolil \$3,100,000 ter bo doštartil in poštini uradniki jemali odtise skupno z uradniki naselniškega urada.

Kadar bodo kakemu nedržavljanu vzeti odtisi prstov, se bo moral v teku petih dni naznaniti naselniškemu komisarju, ako je premenil svoje stanovanje.

Kdor se vedoma ne bi hotel registrirati, ga zedene globa \$1000 in zaporna kazen 6 mesecev.

JUGOSLAVIJA PRIZNALA RUSIJO

Milan Gavrilović imenovan za jugoslovanskega poslanika v Moskvi. — Boksit za Ruse. — Mnenje o francoskem premirju. — Razne vesti.

Uradno poročilo iz Moskve naznanja, da je po uspešno zaključenih trgovskih pogodbah z Rusijo Jugoslavija priznala Sovjetsko Unijo in da so bili obnovljeni diplomatski odnosi med Jugoslavijo in Rusijo.

Jugoslavija je za svojega poslanika v Moskvi imenovala Milana Gavrilovića, Rusija pa je imenovala za svojega poslanika v Beogradu Viktorja Andrejevića Plotnikova. Obe vladi ste odobrili ti imenovanji.

Iz Splita poročajo, da dalmatinski lastniki rudnikov boksita ali aluminijeve rudnine so sprejeli od Zavoda za preskrbo surovin Sovjetske zveze brzojavko, v kateri se prosi, naj čim prej predložijo ponudbe za izvoz boksita za Sovjetsko zvezo. Če bi prišlo med lastniki rudnikov boksita in omenjenim Zavodom Sovjetske unije za preskrbo surovin do

sporazuma za dobavljanje naaluminijeve rudnine Sovjetski zvezi, bi to dokaz pomagalo ekonomski aktivnosti v Dalnoci, kjer je ekonomija precej hudo prizadeta od sedanje vojne.

V Ljubljani je sedaj odprta razstava o obrambi pred napadi iz zraka in pred napadi s plini. Med ljubljanskim prebivalstvom vlada veliko zanimanje za to razstavo, pa so prostori vedno polni obiskovalcev in nastavljenici, ki skrbijo za izložbe ter tolmačijo razložene predmete in njihno uporabo, so neprestano zaposleni.

Agencija "Avala" poroča iz Beograda:

— To, da se je francoska vlada odločila prositi Nemčijo za premirje in prenehanje bojev, je izzvalo v jugoslovanski

Republikanska konvencija

Včeraj se je začela v Philadelphiji narodna konvencija republikanske stranke. — Stranka hoče veljati pred narodom kot "stranka miru". Dewey zopet nastopil proti Rooseveltu. — Za nominacijo kandidata je treba 501 glas.

V starem pensilvanskem mestu Philadelphiji je bilo že ves prejšnji teden veliko vrvenje. Z vseh strani Združenih držav so prihajali delegatje na republikansko narodno konvencijo, ki se je pričela včeraj.

Mož, ki ga bodo imenovali republikanci na svoji narodni konvenciji v Philadelphiji, bo povedal ameriškemu narodu: — Pod nobenim pogojem se ne smemo vmešati v kakšno tujo vojno.

— Združene države naj pomagajo tistim evropskim narodom, ki so postali žrtev napada, toda s to pomočjo ne sme biti prekršena nobena določba mednarodne postave.

To bosta glavni točki republikanske načelne izjave.

Nadalje se bo stranka zavzela za močno narodno obrambo ter za tako armado, mornarico in zračno silo, da bo lahko uspešno kljubovala vsakemu vnanjemu napadu.

Konskripcija v platformi ne bo omenjena. Platforma bo predložena konvenciji v sredo.

Kdo bo predsedniški kandidat republikanske stranke, se ne ve, toda pravijo, da ima še največ prilik newyorški okrajni pravdnik Thomas E. Dewey, ki je v soboto zopet srdito nastopil proti predsedniku Rooseveltu in njegovi politiki.

Drugi zopet pravijo, da bo gotovo nominiran Wendell L. Willkie.

V svojem govoru, ki ga je imel po radio, je Dewey rekel, da mora predsednik "brezpartijsko iti", češ, da je edinole on odgovoren za položaj, v katerem se danes nahaja dežela.

Odlčni republikanec Willkie je primerjal Roosevelta z bivšim francoskim ministrom predsednikom Leonom Blumom in bivšim angleškim premijerjem Chamberlainom. — Ta dva moža, — je poudarjal Willkie, — sta oslabila življensko silo Francije in Anglije. Novo vodstvo mora navdati Ameriko z novim duhom.

Posebno značilne so bile naslednje Deweyeve besede: — S tem, da je imenoval Roosevelt republikanec Stimsona in Knoxa za člana svojega kabineta, je priznal, da je zamudil pripraviti deželo na obrambo. Sedanji predsednikov kabinet ni nikak koalicijski kabinet, kajti Knox in Stimson nista v vladi kot zastopnika republikanske stranke. To je vojna, ne pa koalicijski kabinet.

Javnost se e radovedno vprašuje: — Kdo bo imenovan za predsedniškega kandidata. Predvsem pridejo trije možje v poštev: newyorški okrajni pravdnik Dewey, ohijski senator Taft in senator Vandenberg iz Michigana. Poleg teh treh omenjajo tudi bivšega predsednika Herberta Hooverja in utilitetnega magnata Wendella Willkie-a.

Predsedniškega kandidata bo volilo nad tisoč delegatov. Za izvolitev je potrebna absolutna večina.

Jasno je, da pri prvem glasovanju ne bo dobil nihče večine. Začela se bodo vršiti pogajanja med posameznimi državniimi delegacijami. Pogajanja bodo tajna in od njih bo odvisen končni izid.

O posameznih kandidatih za predsedniško nominacijo ni dosti novega povedati. Z izjemo bivšega predsednika Hooverja ni med njimi nihče igral kakšne važnejše politične vloge, toda Hoover ima najmanj priložnost za izvolitev.

Sen. Vandenberg iz Michigana je zastopnik veleindustrije in posedujočih razredov. Še nedavno je bil "isolationist" in je kot tak nasprotoval vsakemu vmešavanju Amerike v evropske zadeve, pred kratkim se je pa prelevil

Vesti od vsepovsod

Bombniki iz prometnih letal

V Buffalo, N. Y., so dospela štiri Boeingova prometna letala, ki bodo poslana v Kanado. V vsakem letalu je poleg posadke prostora za deset potnikov. V Kanadi bodo letala izprenili v bombnike.

Anglija išče pilotov

Angleško poslaništvo v Washingtonu pravi, da bi angleško zračno ministrstvo vzelo v službo več dobrih pilotov angleške narodnosti, ki se mudijo v Združenih državah.

Piloti morajo znati voziti dvomotorna letala, podvreči se morajo zdravniški preiskavi in dokazati, da so bili kot pilotje najmanj tristo ur v zraku.

Francoski poslanik pri predsedniku

Francoski poslanik grof Rene de Saint Quentin je bil prejšnji teden pol ure pri predsedniku Rooseveltu. Predložil mu je razna poročila, ki jih je dobil od francoske vlade v Bordeauxu. Danes je bilo poročano, da se namerava francoska vlada preseliti v mesto v neposredni bližini Pariza.

Meja bo strogo zastražena

Poslanska zbornica je dovolila en milijon šeststotisoč dolarjev za najstrežje zastraževanje kanadske in mehiške meje ter za poostreitev kontrole nad tujimi zemskimi mornarji v Združenih državah.

NEZADOSTNA ANGLEŠKA POMOČ

Angleži so Francozom v borbi proti Hitlerju manj pomagali kot so jim pomagali v borbi proti kajzerju leta 1914.

Iz Bordeauxa, kjer je zdaj sedež francoske vlade, poročajo, da je bila francoska armada, posebno z ozirom na letala in tanke dosti preslaba, da bi se mogla uspešno ustavljati Hitlerju.

Poleg tega pa Angleži niso Francozom tako pomagali kot bi jim morali pomagati. Njihova pomoč leta 1914 je bila znatno večja kot pa sedaj.

Leta 1914 je Francija mobilizirala en milijon dvesto petdeset tisoč vojakov, starih od 20 do 25 let, dočim jih je izzala lanskega septembra spravila na bojišče komaj šest sto tisoč.

V začetku sedanje vojne je

Anglija se lahko zanese na Južno Afriko

General Smuts, predsednik Južnoafriške unije, je rekel, da se Anglija sme v vseh ozirih zanesti na Južno Afriko. Južna Afrika je v veliki nevarnosti, kajti sovražniku bi predstavljala izdaten gospodarski in strateški plen. Naša dežela prav dobro ve, da je le v zvezi z Anglijo njena rešitev.

Ne v grobišču!

Oblasti egipčanskega mesta Kaira so pozvale prebivalce, naj si ne iščejo pred sovražnimi bombami zavetja v staroegipčanskih grobiščih.

Umetnik napadalec?

Policija išče mehiškega umetnika Davida Siqueirosa, ki je baje zasnoval napad na ruskega izgnanca Leona Trockega. V Tolpi, ki je napadla Trockijevo bivališče v noči dne 24. maja, je bil baje tudi Siqueiros.

Otroci belgijskega

kralja na Portugalskem

Trije otroci belgijskega kralja Leopolda so bili poslani iz Francije na Portugalsko. Zadnje poročilo pravi, da so srečno dospeli preko francoskošpanske meje.

Nekateri zatrjujejo, da se bodo v Lizboni vkrcali na ameriško letalo ter poleteli v Združene države.

Otroke spremljata zdravnik in bolniška strežnica.

imela Francija na bojišču 81 divizij, dočim so jih imeli Nemci 220. Francozi so imeli samo eno motorizirano divizijo, Nemci so jih pa imeli deset.

Na vsako francosko letalo je prišlo deset nemških. Nemci so imeli neizmerno več tankov kakor Francozi. To je velike važnosti, če se pomisli, da so igrali tanki v sedanji nemški ofenzivi odločilno vlogo.

V začetku svetovne vojne je poslala Anglija v Francijo osemnajst divizij, zdaj jih je pa poslala komaj deset. Večina teh vojakov je bilo pa kmalu poslanih nazaj v domovino.

in podjetnike. Willkie ve, da hrepeni narod Združenih držav po miru in je vsled tega ubral v te strune ter s tem zelo razširil svoj ugled.

Pred predsedniškimi volitvami bosta morala tako republikanski kot demokratski kandidat poslušati od svojih političnih nasprotnikov očitke, da "pehata narod v vojno", kajti večina uglednih osebnosti obeh strank ima v vnanjem položaju slične nazore.

Konvencija demokratske stranke se prične šele po preteku dveh tednov v Chicagu. Dasi predsednik Roosevelt še ni povedal, da je pripravljen vtrpetje kandidirati ali ne, ga bo večina prisilila k ponovni kandidaturi.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupa, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"GLAS NARODA" IZKAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je
namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

ZDAJ JE ANGLIJA NA VRSTI

Nemška kampanja proti Angliji se je že začela in sicer z zračnimi napadi. Kakor hitro bosta Nemčija in Italija uredili svoje račune s Francijo, s e bodo završili z letali in podmornicami ardit napadi na angleške trgovske in vojne ladje. Temu bo pa sledil napad na angleško otočje.

Vprašanje nastane: kako resni bodo ti napadi in kako se jim bo Anglija ubranila? Odgovor na to vprašanje je skrajno težak. Nemčija se ne bori sama, pač je pa zdaj tudi Italija ob njeni strani. In vpoštevati je treba, da so Nemci zaplenili v Franciji ogromne množine vojaških potrebščin. Do konca leta so Nemci z vsemi preskrbljeni. Kaj bo potem, se ne ve. Nemčija mora računati z vsem, tudi s pomanjkanjem in lakoto.

Ali bo moglo angleško brodogradništvo Anglijo z vsemi potrebnimi že vsaj do konca tekočega leta?

Nemčija ima približno 100 podmornic; raje več nego manj. Italija jih ima 130. Danska jih je izročila 12. V francoskih ladjedelnicah je 25 nedograjenih podmornic. Jeseni bosta Nemčija in Italija razpolagali z najmanj 250 podmornicami. Najuspešnejše orožje proti podmornicam so rušilci, od katerih jih ima Anglija še 170. Tekom svetovne vojne sta dva rušilca odtehtala eno podmornico. Z manj kakor enim rušilecem za vsako nemško podmornico Anglija ne bo mogla prav dosti opraviti.

Angliji vprid pa govori naslednje: Nemčija ne bo mogla francoskih pristanišč tako kmalu prilagoditi svojim operacijam. Italijansko brodogradništvo je zaprt v Sredozemlju. Nihče ne more trditi, da je Gibraltar nepremagljiv, toda sovražno brodogradništvo, ki bo hotelo dospeti mimo Gibraltara, bi utrpelo precejšnje izgube.

Predno bo skušal Hitler izkreati svoje vojaštvo v Angliji, utegne Nemčiji zmanjkati živeča in drugih potrebščin. Nemčiji gre predvsem za to, da s svojimi letali uniči angleška industrijska središča in paralizira angleško zračno silo. Nemci lahko postavijo na francosko obal topove, s katerimi jim bo mogoče streljati v Anglijo. S tem seveda ni rečeno, da bi se moglo pod zaščito teh opov nemško vojaštvo izkreati. Angleška obal je skalnata, kar onemogoča izkrcanje, poleg tega bi pa tudi angleški topničarji rok križem ne držali.

Angleška mornarica bi operirala v zelo neugodnih okoliščinah. V plitvem vodstvu bi bila nenehoma izpostavljena letalom, podmornicam in raznim strateškim zvižajam. Vpoštevati je treba, da se je skoro nemoteno oziroma brez posebnih izgub angleška armada umaknila iz Flandrije, in je angleška mornarica završila svojo težko nalogo, da je ni mogla bolje.

Izza izbruha vojne pa doslej angleške izgube niso bile prav posebno težke. Anglija lahko pošlje na bojišče 12 do 15 divizij dobro izvežbanih svojih vojakov in dve kanadski diviziji. Poleg tega ima neizčrpno rezervno silo. Izgubila je pa skoro vse topove, tanke, težke strojnice, oklopne avtomobile in druge vojaške potrebščine. Vso armado nanovo oborožiti pa ni lahka naloga in potrebuje precej časa. Anglija ima vsega dovolj, edinole časa ji manjka.

Kako dolgo bi trajalo, da bi mogla armado z vsem potrebnim opremiti? Po mnenju strokovnjakov najmanj šest mesecev. Dominiji ne producira dosti vojnega materiala; ameriške tovarne bodo šele po preteku nekaj mesecev v polnem zagonu.

Dvomljivo je, če bo Hitler čakal, da se bo Anglija priprala.

Piketi pred mestno hišo

Pred mestno hišo v New Yorku, je bilo rečeno, da bo začelo piketirati sto članov Workers Alliance. Nosili bodo plakate, s katerimi bodo zahtevali, naj da mesto inozemcem, ki hočejo postati ameriški državljani, potreben denar za pokritje stroškov naturalizacije. Mavelko bi bil rad državljan,

pa mu manjka denarja za nabavo prvega oziroma drugega državljankega papirja.

SMET VRLEGA GORENJCA.

(Po daljšem bolehanju je umrl v 83. letu svoje dobe Anton Svetlin, upokojenec Bratovske skladišnice na Jesenicah. Pokopan je bil doma iz Domžal,

RAZGLEDNIK

RUSIJA DELA NEMČIJI PREGRAVICE

Medtem ko Francija čaka na pogoje za premirje, Anglija pa na nemški vpad, se na vzhodu Evrope razvija drama, ki bi v drugih okoliščinah izzvala največje zanimanje.

Ker ima Rusija v treh baltskih državah, Litvinski, Letski in Estonski, nad pol milijona vojakov, izgleda, da se je zveza med Nemčijo in Rusijo, ki je imela le priložnostno obliko, zadnje čase precej zrahljala.

V avgustu je sicer bila nemško-ruska pogodba sklenjena, ker je tedaj bilo potrebno in dobro za Hitlerjeve namene. Pogodba tudi priznava male države ob Baltiku za rusko vplivno sfero, toda Hitler se jezi in ne bo nikdar pozabil, da je Rusija poslala za njegov hrbet zelo močno mehanizirano armado v času, ko je večina nemške armade v zapadni Franciji.

Nikdo v Sovjetski uniji ne misli na to, da bi bilo primerno dražiti zmagujočo Nemčijo na zapadu. Ravno tako pa tudi nikdo v nemški armadi ne misli na kak napad na Rusijo sedaj, ali pa v bližnji bodočnosti. Kar se sedaj dogaja ob Baltiku, ne bo imelo nikakih posledic eno leto, mogoče dve.

Za slučaj, da bo Hitler popolnoma zmagal na zapadu, tedaj ni težko uganiti, kaj bi se moglo zgoditi. Sedanje postopanje Rusije v baltskih državah bo Nemčiji v bližnji bodočnosti služilo za povod, da enkrat za vselej poravnava svoje račune z Rusijo.

Vzrok za zasedbo Litvinske, Letske in Estonske je tako jasen kot beli dan. To je obramba Rusije proti Nemčiji, ki postaja neizmerno močna.

Dejstvo pa je, da so se odnosi med Nemčijo in Rusijo zadnje tedne zelo ohladili.

Kadar bo Hitler uredil svoje zadeve na zapadu, tedaj se bo najbrže lotil največje svoje obljube, ki jo je izrazil v svoji knjigi "Mein Kampf". Glede dežel, kjer bi bilo mogoče naseliti večje število Nemcev, je namreč Hitler v knjigi rekel: "Ako danes govorimo o novih teritorijih v Evropi, moremo najprej misliti samo na Rusijo in na obmejne dežele v njeni sencii."

Odškodnina za delavske nezgode

(Vseh 48 držav, razun dveh) (Arkansas in Mississippi) imajo postavbo o poškodnih za delavske nezgode (workmen's compensation). Glavna svrha teh zakonov je izplačevanje odškodnine delavcem, ki so dobili poškodbe na delu, oziroma njihovim družinam za slučaj smrtne nezgode brez ozira na vprašanje, da-li je nezgoda nastala vsled njihove nemarnosti. Zakoni poedinih držav pa se jako razlikujejo med seboj toliko, glede zneska odškodnine, kolikor glede obveznosti delodajalcev, upravljanja zakona itd.

Zavarovanje delavcev proti industrijskim nezgodam. Odškodnine se zapisujejo potom zavarovanja delodajal-

čeve obveznosti. Zavarovanje se vrši potom privatne zavarovalne družbe ali državnega sklada (state fund). Ako je delodajalec v stanu prevzeti risk za nezgode, se dovoljuje tudi samozavarovanje. (V državah California, Illinois, New York, Wisconsin in enajstih drugih državah, je zavarovanje delavcev obvezno, v drugih je prostovoljno, tako da delodajalec je dano na razpolago, da se zavaruje ali prevzame sam risk plačevanja odškodnin.

Kompensacijski zakoni po navadi ne pokrivajo vseh služb. Ljudje, zaposleni v poljedelstvu in hišnih službah, so splošno izzeti. Večina držav določa odškodnine za poškod-

vane nedoletnike in v 13 državah je odškodnina za nje večja. Federalni nastavljenec, pri stavljenec, pristajški delavec, CCC in reliefni delavec prihajajo pod federalni kompenzacijski zakon.

V 28 državah so delodajalci, ki imajo manj kot gotovo število delavcev, izzeti od zakona. Na primer v državah Colorado, New York, New Mexico in Rhode Island je zavarovanje obvezno le, ako delodajalec ima 4 ali več delavcev. V 7 državah so izzeti delodajalci, ki imajo manj kot 3 delavce in v 8 državah oni, ki imajo manj kot 8 delavcev.

Strokovne bolezni.

Izvirno ni nikaka država določala odškodnine za onesposobljenost, ki je nastala vsled bolezni, ki so posledica dotičnega dela, tako zv. "occupational diseases." Sedaj pa se vsi zavedajo, da zaščita delavca proti tem strokovnim boleznim je ravno tako važna kot ona proti nezgodam. 30 držav, avštevši California, Illinois, Indiana, Michigan, New Jersey, New York, Ohio, Wisconsin in Pennsylvania, sedaj določa odškodnine za vse strokovne bolezni ali pa vsaj za nekatere posebej naveden.

Odškodnine za slučaj smrti.

Tudi v tem pogledu se zakoni poedinih držav jako razlikujejo. V državah Arizona, Nevada, New York, Oregon, Washington in West Virginia zakon določa plačevanje odškodninskih plačil vdovi do smrti oziroma do zapetne poroke in otrokom do gotove starosti. Druge države omejujejo celotni znesek odškodnin. Zopetna poroka v splošnem ustavlja nadaljna plačila vdovi, ali nekatere države določajo enkratno globalno plačilo v takem slučaju.

Odškodnine za onesposobljenost.

Odškodnine za poškodbe, ki so povzročile stalno ali začasno onesposobljenost, so dvojne vrste — plačevanje odstotka izgubljenega plača in plačevanje za določeno dobo v slučaju nekaterih posebnih poškodb. Na primer, v slučaju, da roka postane nerabljiva od ramena dol, se kompenzacija plačuje za 208 tednov v državi Colorado, 225 tednov v državi Connecticut in 312 tednov v New Yorku. Plačila za izgubo enega očesa trajajo od 100 do 250 tednov. Za izgubo vse noge se plačuje za 190 tednov v državi Illinois, 288 tednov v New Yorku in 500 tednov v Wisconsinu.

V slučaju stalne popolne onesposobljenosti se plačujejo dosmrtna odškodninska plačila — od \$5.00 do \$25.00 v 17 dr-

Peter Zgaga

ČUDNI ČASI IN LJUDJE

Dasi pasji dnevi se niso v deželi in je prejšnji teden snežilo v gornjem delu newyorške države, so ga začeli nekateri že zbijati, in v listih bralce opazi marsikaj neverjetnega, kar ni za nikamor. To so znamenja bližajoče se hude vročine.

V Manteo v državi North Carolina je neki ribič začutil nekaj težkega na trnku. Vlekel je in vlekel, da je kar teklo od njega. Iz vode je potegnil 250 funtov težka mrtvega medveda.

Hči socialističnega predsedniškega kandidata Normana Thomas se je poročila. Reklama je, da bo medene tedne porabila za volilno agitacijo. To je po mojem mnenju višek poštvovalnosti.

Vse države, razven Oregon, določajo gotovo čakalno dobo po poškodbi, predno nastane pravica do kompenzacije. Ta doba traja od 1 dne do 14 dni, večinoma pa znaša en teden. Tedenske odškodnine so odvisne od delavčeve plače. Zakoni pa določajo gotov minimum in maksimum. V vseh državah mora se dati zdravniška oskrba poškodovanim delavcem. Tudi v tem pogledu je različno po državah.

Ovisni člani družine v inozemstvu.

Nikak kompenzacijski zakon ne dela nikake razlike med državljanin in inozemci, pač pa se večinoma napravljajo razlika kar se tiče članov družine umrlih delavcev, ki živijo v inozemstvu. Le petorica držav ne dela nikake izjeme — Connecticut, Minnesota, Ohio, Tennessee in Texas. Druge države dajejo manj odškodnine takim inozemcem in nekatere države, med temi Pennsylvania in West Virginia, sploh izključujejo inozemske sorodnike izven Amerike.

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — Pismo za cenik. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	— — —	\$ 2.30
200 DIN.	— — —	\$ 4.40
300 DIN.	— — —	\$ 6.50
400 DIN.	— — —	\$ 8.50
500 DIN.	— — —	\$ 10.25
1000 DIN.	— — —	\$ 20.—
2000 DIN.	— — —	\$ 39.—

V DINARJIH

100 LIR.	— — —	\$ 5.90
200 LIR.	— — —	\$ 11.50
300 LIR.	— — —	\$ 17.—
400 LIR.	— — —	\$ 22.—
500 LIR.	— — —	\$ 25.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POŠILJŠKI ODDDELEK : :
216 West 18th Street, New York

V Nashville, Tennessee, je bil izvoljen za predsednika avtnege kluba Mr. William Cheeck. Značilno je, da Mr. Cheek ne zna voditi avtomobila.

Generalni poštni mojster Jim Farley je bil rojen v majhnem mestecu newyorške države. Te dni so v njegovem rojstnem kraju zaprli poštni urad.

Kongres je dovolil v neko armadno svrhu gotovo vsoto denarja. Računali so in računali in slednjič dognali, da je bilo dovoljenih pet centov premalo. Kongres je bil vsled tega oficijelno naprosen, naj dovoli še tistih pet centov.

Neki advokat v Philadelphiji se je v obrambnem govoru tako razvnel, da so mu počile naramnice in bi bil kmalu izgubil hlače.

Višja izobrazba je res nekaj posebnega. Studentje Oregonškega univerze so prosili občinski svet, naj postavi ob deželni cesti majhne čakalnice, v katerih bi študentje, ki nimajo avtomobilov, čakali, da bi e jih kdo usmilil in povabil v svojo karo. Pravijo, da je v dežju nerodno čakati in da bi bili radi pod streho.

V neki lepotični salon v Tampa, Fla., prihaja več moških nego ženskih kostumarjev. Za skodranje las na moški glavi računa lastnik samo petindevdeset centov.

V Philadelphiji se je neki mladi ženski sanjalo, da se vozi s smučmi. V spanju oziroma v sanjah se je tako nesrečno pretegnila, da so jo morali odpeljati v bolnišnico, kjer so ji uravnavli hrbtnico.

V Londonu je neki sodnik razsodil, da v zakonskem življenju sreča ni absoluten pogoj.

Iz Evrope poročajo, da so italijanski tanki tako napravljeni, da lahko vozijo naprej z brzino dvajsetih milj na uro, nazaj pa z brzino štiridesetih milj na uro.

V Indianapolis je neki pastore pridigoval, da so le tisti moški nekaj vredni, ki imajo sitne žene.

V Philadelphiji se je hotela ločiti od svojega moža, ki je boksar po poklicu. Sodnik jo je vprašal, če ga je pred poroko kdaj videla v ringu. Ko je rekla, da ne, je sodnik izjavil: — Vsaka ženska, ki se hoče poročiti z boksarjem, bi morala svojega zaročenca videti, kako se zna boksati. Tako bi že pred poroko vedela, kaj jo čaka v zakonskem življenju.

K nekemu razvažalcu v Chicagu je prišel neznanec in ga vprašal, če prevaža tudi cash registre. Ko mu je razvažalec potrdil, je neznanec potegnil revolver in mu zapovedal, vzeti z mize cash register, ga položiti na voziček ter ga odpeljati k njegovemu avtomobilu, ki je čakal na dvorišču.

Po vstopu Italije v vojno, je predsednik slovaške republike brzojavno vprašal Hitlerja, če bi bilo potrebno, da tudi slovaška republika napove Franciji in Angliji vojno.

V Philadelphiji so aretirali v nekem nočnem klubu čudovito lepo dvaindvajset letno plesalko. Na odru je izvajala "Chamberlainov ples". Kakšen pa je "Chamberlainov ples"? — je vprašal sodnik policista, ki jo je aretiral. Policist je do ušes zardel in rekel: — Po odru je skakala popolnoma gola, v desnici je pa držala razpet dežnik.

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN CANKAR:

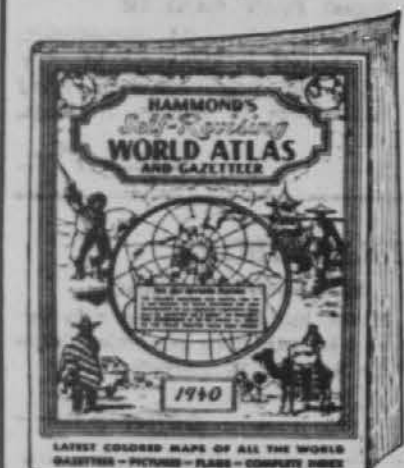
V gaju

Jesensko listje, rdeče, žareče, je v solcu šumelo, pelo je smrt. Večerni žarki, tiho bežeči, so se topili v daljni mrak.

Sedel sem v senci pod kostanjem. Na srečo mi je težko ležala tista žalost, ki jo občuti človek, kadar se ugleda, kakor v neusmiljenem ogledalu, sebe in svoje življenje, svoje nehanje in preobražanje, svojo mladost in svoje umiranje. Vse, kar je mislil in storil, zadobi nenadoma drugačno lice in drug pomen. Prišel je v kraj, ki mu je bil drag v spominu, gledal je ves začuden in ga ni spoznal. "Kaj si to ti, zibel moje mladosti?" To ni tvoj obraz, slepe so tvoje oči in me ne poznavljajo! Srečal je človeka, ki ga je v zdavnih časih od sreča ljubil; pust in hladen je njegov pogled, njegova roka je mrtva, srce ne govori več s srcem. Kar je bilo nekoč živo, je okamenelo, je brez duše in besede. Vsaka misel, tako močna in vroča v uri poroda, je živela le v edini tisti uri, nato je ovenela, umrla; mrtve. Vsaka misel, vsaka beseda, vsaka kretnja — ovenela, okamenela, duše ni več v nji. (Kaplja za kapljo lije iz te posode, ki se ji pravi moje življenje, kmalu bo posoda prazna. List za listom pada s tega drevesa, ki se mu pravi moje življenje, kmalu bo drevo suho in golo. Prenavljjanja ni, ne prerivanja: kaj bo iz prelite kaplje, iz odpadlega lista, kdo ve; ali prazna posoda

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma osmisljenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČILO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKJUČITEV ČEHOSLOVAKŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOW ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

bo razbita, golo drevo se bo posušilo. . .
(Večero se je v gaju; zapihal je hladen veter, v gostejših jatah je poletavalo mrtvo listje na tla.

Prišel je mlad par. Tiho sta šla in počasi nista videla ne velega listja, ne večernis sene, šla sta kakor skozi svoje lastne mlade sanje. Slišal sem šepetajoče besede, slišal sem jih razločno v svojem sreču, ko sta bila že daleč, dvoje sene v mraku. — Nič več ne morem govoriti, ne napisati teh besed; meni so kaplje, v pesek izlite, listje, pohojeno na tleh. Mladost, ljubezen, zvestoba, upanje v prihodnost, vera v srečo — besede nerazumljive in prazne. Kakor brezmišeln govornik v jeveju. Tam daleč, v mraku, tam so še žive in vroče; kmalu bodo ležale v spominu, kakor vello listje v pesku. "Ti presladka, ljubezniva! — kje si zdaj ti presladka, ljubezniva? Se v daljnih mislih te ni več. . . ." — "Ti nad vse dragi, — kje si zdaj? Se v daljnih mislih te ni več."

Prišlo je dvoje starih ljudi, vrčala sta se v mesto. On se je upiral ob palico, ona je bila vključena v pas in je enakomerno stresala z glavo. Govorila sta počasi in mrmraje z veliki ustnicami.

"Kmalu pritisne zima, skrbeti bo treba za drva."

"Za drva?"
"Huda zima bo, se bojim!"
"Daj Bog, da jo prebija." —
"Daj Bog!"

(Vzdihovaje, upognjena, in trepetajoča sta počasi tonila v noč.

(Potegnil je močnejši veter in ploha listja se je vsula na pot . . .

(Prišlo je z lahkim koraki dvoje mladih fantov dvoje veselih študentov. Poznal sem pesent, ki sta jo pela. Tudi sam sem jo prepeval, to pesem prešerno, bojazljive, v zmago verujoče mladosti. Mlade oči so videle, mlado srce je spoznalo, da je vsa narodova preteklost častitvena fosilija brez življenja in brez okov za sedanjost ter da je ta sedanjost sama popolnoma zgrešena, vijugasta pot v močvirje. Mlade oči so videle in mlado srce je spoznalo vso našimljeno in našarjeno laž očitnega in skritega življenja, častitljivi

NAJVEČJI DRŽAVNI PRAZNIK 4. July SE BLIŽA

ZA NAROČNIKE
IMAMO ŠE NEKAJ ZASTAV, ki so na razpolago našim naročnikom po ugodni ceni. Marš, kateri želi imeti za dom zastavo ob priliki narodnega praznika.

OPIS ZASTAVNE SKUPINE
Zastava: 5 čevljev dolga in 3 čevlje široka; izdelana iz najboljšega blaga (cotton buting) in obrobjena ter ročno vezana, barve najbolj trpežne; vse zvezde so šivane na obeh straneh.
Drog: iz trdega lesa, pobarvan, 7 čevljev dolg, in sestoji iz dveh delov. — Ročaj in vrv.

Naročite pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th Street New York
PO POSEBNI CENI ZA NAROČNIKE TEGA LISTA \$2.50
(Vsi pošiljalni stroški plačani.)

vo krinko na nečastljivih listih, čisto suknjo na nečistih telesih. In ob tem spoznanju se je uprla mlada volja, s silnimi perotni se je vzdignila visoko nad močvirje, zmagovalni prihodnosti naproti. — Ne poznam več vseh tes besed in misli; predaljne so mi — kaplje, od peka popite, listje, v prah pohojeno. Kje je zdaj tisto spoznanje, kje hrepenenje in boj in zntaga? — Dvoje sene se je izgubilo v mraku, v posuševanje listja so vtihtili koraki. Z njima je šlo in se je izgubilo spoznanje, hrepenenje, življenje — šla je in se je izgubila mladost . . .

(Prišlo je mirno dvoje starih gospodov; vračala sta se v mesto, trudna sta bila in vpojenjena v obnošene suknje tesno zapeta. Zdelo se mi je, da sem že videl, pred eno samo minuto videl ta nagrbljena, vela, siva lica, te udrtje, zaspene oči, ta tenka, trepetajoča kolena, in da sem slišal te grgrajoče, težko sopeče glasove, te pušne besede, pred eno minuto slišal.

"Dober kofetek je tam gor, še znirom dober kofetek."
"Dober kofetek! Ampak lani bi se mi zdelo, da je bil še boljši!"

"Morda je bil res boljši. — Smetane, mislim, da je premalo . . ."

"Nekako vodena je, bi se mi zdelo."

"Res, vodena je. Ali drugače je kofetek prav dober."

"Prav dober je!"
(Mrmrajoča, upognjena sta se s tresočimi koleni izgubila v mrak.

Vstal sem tudi jaz. Zmirom močnejši je bil veter, kakor pred nevitno se je usipalo listje na črna tla, že so štrlele gole veje proti nebu . . .

Myron Taylor bolan

Myron C. Taylor, ki ga je predsednik Roosevelt imenoval za svojega osebnega zastopnika pri Vatikanu, je zbolel. — Njegova bolezen je resna, toda ni nevarna. Taylor prebiva v svoji vili v bližini Firence. Zdravniki so mu naročili, da mora ostati nekaj dni v postelji.

Hitlerjev najetež?

V Medford na Long Islandu pri New Yorku prebiva Mrs. Michael Gannon, ki ima šest sinov v ameriški vojaški službi.

Ko se je dne 6. junija vpisal njen šesti sin Peter v ameriško armado, je prišel k nji 36 letni Karl Meisner in ji rekel: — Če ne boste nehali pošiljati svojih sinov v armado, se vam bo nekaj zgodilo. Le zapomnite si, da boste imeli z menoj opravka.

Ko se je nekega večera po tistem vračala proti domu, sta jo dva neznanca napadla in pretepla. Isto noč je zgorel tudi njen kokošnjak.

Mrs. Gannon je naznanila Meisnerja oblastim, ki so ga aretirale.

Abesinci se upirajo

Iz Jibuti poročajo, da so se začeli Abesinci upirati v vseh provincah svoje bivše države. Nad Jibuti, ki je v francoski Somaliji so se že tri dni zaporedoma pojavili italijanski aeroplani, ne da bi vrgli kakšno bombo.

Države za kitajskimi zidovi

Nova doba nam je prinesla dva do tri metre iz zemlje močnejših in najmanj meter debelih granitnih klad, ki so oddaljene kakšen meter druga od druge. To je preprosta in učinkovita obramba proti tankom, motoriziranim kolonom in topništvu, ki bi napredovali po ravnini, huda ovira bi jim bila še tedaj, če bi uničili branilce za temi kladami.

Rumunija ima med vsemi balkanskimi državami največ utrjenih ert, kar je umljivo. Sosedna Madžarska si je pred pol leta utrdila mejo proti Rusiji in Slovaški. To "Horthyjevo erto" pa je bilo po zaslugi Karpotov precej lahko postaviti.

Grška in Bolgarska imata svojo "Metaxoso" odnosno "Borisovo erto", ki si stojita druga proti drugi. Grška je razen tega utrdila reko Marico na svojem severovzhodu a na Peloponezu je postavila dolgo vrsto obalnih baterij kar predstavlja tudi nekakšno utrjeno erto. Tudi Bolgarska, ki ima gorate meje, je utrdila predele ob Donavi in Strumi.

Omeniti je končno še močne in skrbno zgrajene utrdbе Turčije, ki ležijo sicer večinoma na azijskih tleh, na meji proti Kavkazu, na obalah pred italijanskimi Dodekaneskim otoki in ob Bosporu ter Dardanelah.

Kanadski vojniki ne zmejo v Zdr. države
Ministrstvo za narodno obrambo je naredilo, da ne sme noben kanadski vojak v uniformi prestopiti kanadske meje. Zadnji čas se je večkrat dogajalo, da so obiskali od kanadske strani piknike in zabave na ameriški strani. Ob takih prilikah so se dali običajno tudi fotografirati. Sirjenje in objavljjanje takih slik nikakor ni v skladu s ameriškim nevtralnostnimi določbami.

"Delavski lopov"

Milton Graf, 42 letni agent unije kleparjev v New Yorku je bil obsojen na ječo od dveh mesecev do dveh let, ker je sprejemal od gospodarjev podkupnino. Preti jim je, da bo delavce naščuval k štrajku, če ne bo dobil gotove vsote denarja. Sodnik je Grafa označil z izrazom "delavski lopov".

Cot in Rotschild sta pobegnili v Anglijo

Med 1480 francoskimi begunci, ki so dospeli v neko južno angleško pristanišče, sta bila tudi francoski zrakoplovni minister Pierre Cot in baron Robert de Rothschild, član znane bankirske družine. Na parniku, s katerim je dospelo skoro poldrugi tisoč beguncov, je v normalnem času prostora komaj za 180 oseb. Nemški letalci so vrgli proti parniku nekaj bomb, pa ga niso zadeli.

Preobčutljivi mladenič ubil tovariša.

(V vasi Kapinski Vidovec je 21 letni Anton Puh med prepirom ubil svojega tovariša 20 letnega Augusta Kozina. Pred treni dnevni je bil Kozina na vasi in ko se je vračal, ga je

Za ljubitelje leposlovja

OYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklamen" je ena njegovih najboljših povesti.
Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začeli graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere.
Cena \$1.00

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI KLEOPATRA. Spisal Rider Hagard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.
Cena \$1.45

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani.) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.
Cena \$2.50

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dodobra poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestavljena v vse kulturne jezike.
Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

NOTE ZA KLA VIR ALI HAR-

MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30
2. PO JEZERU KOLO 35
3. BAKČICA MLADI KAPETANE 35
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 35
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35

SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35a
DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35e

ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35e

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
Orlovske himne (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbene Matice) 30

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
Naši himni, dvoglasno 25

Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75
Bom sel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kožljiski) 2—

ZA KLA VIR: Buri pridejo. — Korščina — 20
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)

84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom \$1.35

PESMARICA GLASBENE MATICE 103 moški zbori, uredil A. Čerin \$1.85
Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovnik

1. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1—
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 50

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Puh napadel z nožem in oklal tako, da je kmalu umrl. Orožniki so ubijalec aretirali.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Gozdar Anton

Roman: Spisal L. G. — Za "Glas Naroda" priredil X. X.

36

V zlati svetlobi večernega solca se je iz kože dvigal dim proti nebu. Na ognjišču se je kadila Francova večerja, znanaj je žuborel studenec, drevje je narahlo pošumevalo.

Nebo je bilo jasno. Le nad gozdom je plavalo nekaj belih oblakov. Po steni je počasi krevsal Tone in vlekel v klobučevino zavito desno nogo za seboj. Kaj ni bila zdravemu tista pot. Petkrat na dan bi jo premeril, če bi bilo treba. Toda za bolečo nogo se ni menil, pač mu je pa skrb za Marijo povzročila bolelost. Videč, da se kadi iz kože, si je mislil: Gotovo je Cajnarica ali pa Monika pri ubogi bolni reviji.

Koči se je zdaj približal in zaslislal iz nje svež dekleški glas: "Brat, večerja je pripravljena!"

Gozdarju je močno utripalo srce in žarek upanja mu je zažarel v očeh. Njen glas ne izdaja bolezn. Mogoče ni tako hudo, kot sem si mislil.

Un spet je rekla deklica z isto svežino:

"Frone, kje pa si? Frone, sliši, da je večerja!"

Toda tedaj je spoznal Tone, da govori Marija s bratom, ki je bil v trgu pri zdravniku, da dobi pri njem za sestro okrepujoče zdravilo.

"To je pa čudno," je mrmral.

Takoj nato ga je pa navdala druga misel. Dekle najbrž ne ve, kaj je z bratom. Mrzlična je in se ji blede.

Naglo je vstopil ter se pri tem vgriznil v ustnice, da ni zaklical od bolečine. Pogledal je izza vogala ter opazil na pragu Marijo, vso obliko od zlatih sončnih žarkov. Nekoliko blede je bila, sicer pa zdrava.

Kaj se je v tistem trenutku pojavilo obema na obrazu? Ali je bilo veselje, začudenje, strah? Ali je bilo vse obenem?

"Tone!"

"Marija!"

Dvoje imen in dvoje glasov, toda en sant zvok iz istega čustva. Nato sta stala molče in si gledala v oči, oba v neizmerni zadregi. Prvi spregovoril Tone.

"S tvojo nevarno boleznijo pa najbrž ne bo tako nevarno, kakor pravijo. Se mi je zdelo, da si že v zadnjih zdičljajih, zdaj te pa vidim vso zdravo in čvrsto."

"Bolezen? O kakšni bolezni govoriš?" se začudila Marija.

"Kaj pa misliš? Jaz in bolezen?"

"Toda nazadnje ni vse skupaj res?" pravi Tone ježno.

Trdota njenega glasu ji je uničila vso voljo. Zato pravi pohlevno: "Lahko mi verjameš, da ne vem, o čem govoriš."

"Tako! Tako! Pa kriče ljudje po vaških cestah: 'Jezus Marija! Jezus Marija!' Tone se trudno nasmehne. "Se mi zdi, da so me zopet enkrat imeli prav pošteno za norca. No, zdaj lahko grem. Zdi se mi, da je čas in da nimam tukaj nobene opravke več. Pozdravljena!"

Marija vsa preplašena razkrlila roke in plane po stopnicah proti njemu: "Za božjo voljo!"

Tone je bil pa gluh in slep za njeno žalost in njeno presenečenje. Vse je le navidezno — je prepričeval samega sebe. Dobro zna igrati. "Toda mene ne več. Osel gre samo enkrat na leč, mene so pa zdaj že drugič speljali."

Skušal je moško stopiti, toda bolna noga ga ni držala. Klecnil je in ni dosti manjkalo, da bi telebnil po tleh. Vnogič se je vgriznil v ustnice in obdržal ravnatežje.

"Ali te boli?" je zajecjalo dekle. "Ali te noga boli?"

"Boli," se je Tone bolestno nasmehnil. "Malo me boli, seveda, toda ni sile."

Skušal se je prestopiti, toda se ni mogel.

Blede ustnice so mu trepetale, ko je govoril.

"Saj oom žel, ne boj se, prav kmalu bom šel. Toda vsak krščanski človek ima pravico malo počivati, če je pred njim še dolga pot. In malo vode bi rad, če ne bo zgorelo v meni."

S težavo se je vlekel k vodnjaku. Marija je stala nepremično in imela pogled vrt v njegovo obvezano nogo.

Izza kočje je pogledal Frone in se naglo spet skril, mrmrajoč: "Se bosta že unesla, pustiti ju je treba. Zdaj je še pamet, kmalu bo pa zmagala ljubezen."

Tone je začel s peresem zajemati vodo in je pil v dolgih požirkih. Takrat je pa planila Marija k njemu in ga prijel za roko: "Ne smeš! Vse si pregreš, in mrzla voda bi ti škodovala."

"Nikar se ne boj, saj nisem tako mehkužen, da bi me takoj kap zadela. Še kaj drugega me ni vrglo, pa bi ne požirek hladne vode."

Njegov glas je postal čudno otožen, ko je nadaljeval: "Na vodo se že vsaj lahko zaneses. Če je voda čista, da jo smeš piti, če je kalna, pa tudi takoj voš. Vodo je treba samo pogledati, pa veš, pri čem si. Nikdar se ne zmotiš."

Ker ji je gledal v oči in videl, kako so ji šle te besede v srce, je rekel preplašen:

"Tebi se ni treba ničesar bati. Nikar tako plašno ne glej. Z mojimi besedami nisem prav nič posebnega mislil. Le takole malo v prilikah sem govoril. Zdaj sem se pa ohladil, in zdaj lahko grem."

Prijel je puško in palico ter se odpravil. Ona je pa povsem mirno rekla:

"Tone, tako ne moreš iti. Ne s tako nogo..."

Postal je nemiren.

"Kaj ti je napoti moja noga? Noga je zdrava. Kaj te briga moja noga?"

"Kako naj bo zdrava, če niti čevlja ne moreš obuti?"

"Kje je pa zapisano, da mora biti človek obut? Obutev ni potrebna za večno zveličanje. V nebesih letajo vsi bosonogi. V nobeni cerkvi in na nobenem oltarju nisem še videl angela obutega v škornje ali okovane čevlje."

(Naslonil se je na korito, ker ga noga ni več držala. Da bi dekleta potolažil, je pa rekel:

"Malo preveč sem se pretegnil. Veš, na Slapu je zame precej dolga pot."

"Kaj s Slapa? Ali nisi prišel iz sosednjega revirja?"

"Ne, ne, od doma prihajam."

"Od doma?" se je začudila Marija. "Če je res, pa ne vem, pri čem sem."

"No, jaz tudi ne."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Ohranjevanje živil

[Razvoj tehnike posega vedno bolj v vse panoge človeškega udejstvovanja. Čeprav se marsikdo pritožuje, da bi bilo mnogo lažje živeti, če ne bi bil prisiljen k hitremu tempu današnjih dni, moramo vendar priznati, da pomeni tehnični napredek ne samo za premožne, ampak tudi za siromašne sloje pot v lepšo bodočnost.

[Kadar govorimo o napredku tehnike, in o njenih dobrih in slabih vplivih na življenje posameznikov, se ponavadi le preveč enostransko oziramo na razvoj in izpopolnitev posameznih praktičnih predmetov, ki nam jih dajejo tovarne v uporabo. Zlasti se mali narodi radi pritožujejo, da jih tok življenja, ki si išče potov zunaj v velikem svetu, po krivici pušča ob strani. V kolikor je ta očitek upravičen, lahko rečemo, da nosimo največ krivde za to sanni, ker čakamo, da nam bodo razmere vsehle novosti, od katerih pričakujemo koristi, ne pa da bi si jih osvajali sami, nasprotno pa so si narodi, ki so znali pomen tehnike pravilno oceniti, v kratki dobi priborili veljavo v svetu. Tudi njim pri borbi za prva mesta v začetku niso pomagali znanstveni instituti in ogromni zavodi za raziskavo, ampak v veliko večji meri organizirano delo, ki so ga ustvarjali posamezniki vsak zase, saj tovarne ne pomenijo samo kupe strojev, ampak žive organizme, ki so jim stroji samo orodje.

[Kadar je narod v vojni, tedaj mora napeti vse sile, če hoče zmagati v boju z nasprotnikom. Zato se v vojnem času pokaže tehnika v čisto drugačni luči. V vojnem času se šele pokaže pomen, ki ga ima v tehniki, kakor tudi v vseh ostalih panogah današnjega življenja, pomen organiziranega dela. Zato so izkušnje, dobljene v vojnah, čestokrat odločilne za tehnični razvoj naslednjih desetletij.

[Statistike, ki so jih zbirali Američani, kažejo, da propade dnevno ogromen odstotek živil v primeri s hrano, ki jo porabimo. Temu je vzrok dejstvo, da je večina živil sama po sebi take narave, da jih ni mogoče ohraniti dolgo čustno. V krajih, kjer je živča dovolj na razpolago, in kjer je živčevje poceni, ljudje tega niti ne občutijo. Toliko bolj važno pa je to za industrijske pokrajine, ko so navezane na uvoz živeža od drugod, še bolj važno pa je vprašanje preskrbe z živčevjem v vojnem času.

[Zaradi stalne obstojnosti živil v nepokvarjenem stanju se je razvila cela veja industrije, ki se bavi s predelavo in ohranjanjem živil. Sicer poznano oboje, predelavo in ohranjanje je iz starih časov, vsaj vkuhanje sadja in sušenje mesa v kamnih, hranjenje mesa na ledu itd. ne pomeni prav nič drugega kot konzerviranje živil. Ravno tako smo že od prej poznali izdelavo konzerv, izdelavo sira, surovega masla itd., toda organiziranje vsega tega dela v tako veliki meri, da je skušil zajeti vso narodno produkcijo in porabo, to je prinesla šele

svetovna vojna. Pri tem ni šlo samo zato, da bi se ohranili dovolj dolgo sveži mesni izdelki, ribe, sadje, itd., ampak so začeli skrbeti tudi za sorazmerno poceni živila, na katere ljudje v normalnih razmerah ne pazijo veliko, kakor na zelenjavo itd.

[V Evropi so po svetovni vojni za dolgo časa zopet pustili v nemar obranjanje cenejših živil, veliko zaradi tega, ker tako konzerviranje preveč stane. Živila bi se podražila, poleg tega pa bi jim manjkalo tiste svežosti in tistega okusa, kot ga imajo nekonzervirana živila. Na tak način ne bi mogla konzervirana živila niti v ceni niti v kvaliteti tekmovali s svežimi. Pač pa so znali Američani najti pota in načine, da so napravili konzerviranje sadja, ocvirja, jaje, masla itd., donosno. Pri tem se je pokazalo, da je bil najbolj primeren način ohranjanje živil — konzerviranje v hladu. Pokazalo se pa je tudi, da so za to potrebne mnoge izkušnje, ker je tako z ozirom na pravilno ohranitev okusa in svežosti, kakor tudi ohranitev rednih sokov živil. Zato so zgradili Američani posebne naprave za vzdrževanje hladu tako v velikih skladiščih, kakor tudi pri transportih. Zadržanje leta so se za uspehe, ki so jih dosegli na tem področju, začeli zanimati tudi v Evropi, zlasti v državah, kjer je vprašanje preskrbe živil z ozirom na vojno, ki je zajela evropske narode, postalo zelo pereče.

Zadnja poročila

HITLER UKAZAL PROSLAVO ZMAGE

Hitler je nemškemu narodu z naslednjim razglasom naznačil podpis premirja:

"Nemški narod: Vaši vojski so v komaj šestih tednih v junaških bojih s hrabrim sovražnikom sklonili vojno na zapadu. Njihovi čini bodo zapisani v zgodovini kot najslavnejša zmagata vseh časov."

V ponižnosti se zahvaljujemo Bogu za njegov blagoslov.

Ukazujem, da so zastave v rajhu razobešene deset dni in da zvone zvonovi sedem dni. Adolf Hitler.

SPOPADI NA ROMUNSKI MEJI

Tuji vojaški in diplomatski krogi so bili obveščeni iz Bukarešte, da so se ruske in romunske obmejne straže na več krajih spopadle ob celi meji ob Dnjestrju.

Nad 100 ruskih aeroplanov je letelo nad Besarabijo in očitno v poizvedovalnem namestu.

Že dalje časa prihajajo poročila, da Rusija pošilja veliko število vojaštva, tanke in aeroplane na rusko-romunsko mejo.

Obenem pa pravijo poročila iz Zagreba, da so prišli italijanski vojski v Skader v Albaniji ob jugoslovanski meji in da je bil Skader razglašen za vojaško zono.

Poštnina v Queens okraju znižana

Predsednik Roosevelt je podpisal odlok, po katerem znaša poštnina za navadna pisma za celi Queens okraj 2 centa. Do sedaj je poštnina za pisma, ki so bila odposlana iz Queens okraja na kak naslov v istem okraju, znašala 2 ali pa 3 cente.

Nova

VELIKA KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjav. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedmi. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUHARICA.

Četudi je omni natis knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. **\$5.** (Poštnino plačamo ml.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNE: SLOVENC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

IZ ŽIVLJENJA GEN. BUTLERJA

Udeležil se je raznih vojn ter se je vsepovsod odlikoval. — Bil je tipičen vojak.

V petek zvečer je umrl v bolnišnici v Philadelphiji, Pa., vpokojeni generalni major Smedley D. Butler. Trideset let njegovega življenja je bilo trideset let borbe. Izza španske vojne se je udeležil vsake ameriške ekspedicije. V svetovni vojni je bil v nešteti nevarnostih in je bil mnogokrat odlikovan.

Butler je bil rojen 31. julija 1881 v West Chester, Pa. Njegov oče je bil kongresnik. Ko mu je bilo šestnajst let, je skušal stopiti v armado, pa ga je naborni častnik spoznal in ga poslal domov. Leto kasneje je Theodore Roosevelt rekrutiral svoje "rough riders". Butler je šel v mornariške barake v Washington, prisegel, da je star osemnajst let ter je napravil izpit za podporočnika. S Kube se je podal na Filipinsko otočje, od tam pa na Kitajsko proti "boksarjem".

Vsled njegovih junaštev so mu zdeli najrazličnejša imena. Imenovali so ga "Gimlet Eye", "The Fighting Quaker", "Hell's Devil Butler" in "Old Dueboard".

V debati je bil izredno oster in brezobziren. Nekoč je pretel, da bo "izčistil senat", častnike, ki so hoteli imeti v mornarici preveč besede, je imenoval "pisarniške admirale".

Leta 1930 bi bil kmalu prišel pred vojno sodišče, ker je očital Mussoliniju, da ni hotel ustaviti avtomobila, ko je povozil nekega otroka.

Pred nekaj tedni je zbolel na jetrih. Zdravniki so mu skušali rešiti življenje, toda vsa njihova prizadevanja so bila brezuspešna.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev SLOVENSKE KNJIGE

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK

Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.—

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR

Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenske in tem svojim romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

JARA GOSPODA

Spisal JANKO KERŠNIK

Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti.

cena \$1.—

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI

Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Roški Slatini.

cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ

Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.—

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS

Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strniš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR

Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ

Mlad koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.

cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ

Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmagoslavje prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi.

cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN FREGELJ

Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ

Pisatelj popisuje slavno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.

cena \$1.—

KNJIGARNA SLOVENC PUBL. CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NARODITE PRI:

Knjigarni Slovenic Publishing Company
216 W. 18th St., New York

Lahko pošljete zahtevo po 2. izdani po 2. roki

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani
s slikami